

Länsstyrelsen

Skydds jakt efter varg

Beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 23 a och b §§ jaktförordningen (1987:905) att ge tillstånd till skydds jakt efter en (1) varg i Skåne län. Jakten får endast påbörjas inom det område som avgränsas på kartan i bilaga 2 till detta beslut. Om vargen följs ut ur tillåtet jaktområde får jakten fullföljas under förutsättning att det inte råder några tvivel om att det fortfarande är samma individ som följs. Jakten får dock ej ske utanför Skåne län baserat på detta tillstånd.

- Länsstyrelsen medger att skyddsjakten får ske hela dygnet med stöd av 9§ jaktförordningen.
- Länsstyrelsen beslutar med stöd av 15 § jaktförordningen att alla typer av belysning får användas för att underlätta skyddsjakten och att skyddsjakten får ske över hela dygnet.
- Länsstyrelsen beslutar med stöd av 18 § jaktförordningen att skyddsjakten får bedrivas med hjälp av hund.
- Länsstyrelsen beslutar med stöd av 21 § jaktförordningen att skyddsjakten får bedrivas från motordrivet fordon.
- Länsstyrelsen beslutar med stöd av 24 d § andra stycket jaktförordningen att jakten får ske på annans jaktområde.

Vidare beslutar länsstyrelsen med stöd av 59 § jaktförordningen att beslutet gäller omedelbart utan hinder av att det överklagas. Detta beslut kan komma att omprövas om omständigheter som inte kan förutses inför detta beslut uppkommer.

Villkor

Beslutet är förenat med följande villkor:

1. Jakten ska påbörjas och genomföras i samråd med Länsstyrelsen. Skyddsjakten är tillåten till och med den 1 november 2023.
2. Skyddsjakten påbörjas i samband med eller i direkt anslutning till nästa angrepp eller förmodat förestående angrepp på tamboskap inom det på bifogad karta utpekade området. och under förutsättning att individen som jagas med sannolikhet är den skadegörande. När individen inte längre kan spåras ska jakten avbrytas och får inte återupptas förrän vid nästa angrepp enligt ovan.

3. Undantaget att motordrivet fordon får användas vid skyddsjakten gäller endast för körning på vägar/skogsbilvägar. Motordrivet fordon har samma betydelse som i 2 § lagen (2001:559) om vägtrafikdefinitioner
4. Skyddsjakten får bedrivas med hjälp av högst 3 hundar. Två av dessa ska vara speciellt tränade för jakt efter rovdjur och släpps lösa först i samråd med jaktledaren. Utöver dessa två hundar får en (1) hund, som är särskilt tränad för att spåra en enskild vargindivid användas, förutsatt att denna hund hålls i lina.
5. Endast kulpatroner klass 1 får användas vid skyddsjakten. De begränsningar i magasinkapacitet hos halvautomatiska kulvapen som anges i Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om jakt och statens vilt (NFS 2002:18) ska följas.
6. Skyddsjakt med stöd av detta tillstånd får ej bedrivas i detaljplanerat område utan skottlösningstillstånd utfärdat av Polismyndigheten.
7. Länsstyrelsen utser jaktledare. Jaktledaren utser de personer som får jaga med stöd av detta beslut. Uppgifter på samtliga jakttagare ska jaktledaren på anmodan kunna uppvisa för Länsstyrelsen och polis vid tillsyn. Jaktledare ersätts enligt de grunder som gäller för besiktningspersoner för viltskador.
8. Jaktledaren ska innan jakten inleds se till att samtliga jägare informeras om deras skyldigheter och vilka villkor som gäller vid skyddsjakten. Varje jakttagare har också själv skyldighet att hålla sig informerad om vilka villkor som gäller vid skyddsjakten.
9. Jaktledaren avlyser jakten om tilldelad varg fällts eller påskjutits innan jakttiden löpt ut. Om eftersök visar att det påskjutna djuret är oskadat beslutar Länsstyrelsen huruvida fortsatt jakt ska ske inom återstående tid som omfattas av beslutet.
10. Om djuret påskjutits ansvarar jaktledare och ansvarig skytt för att eftersök genomförs med hund som är särskilt tränad i att spåra upp skadat vilt.
11. Fälld varg besiktigas av Länsstyrelsens besiktningspersonal. Besiktningen dokumenteras på särskilt anvisad blankett. Flådd helkropp samt referensprov i form av hudbit tas omhand av länsstyrelsen och skickas till Statens veterinärmedicinska anstalt. Skinnet ska chipmärkas av länsstyrelsen, detta och kraniet tillfaller därefter jakträttshavaren om så önskas. Jakträttshavaren ska erhålla kopia av besiktningsprotokollet.

Efter avslutad skyddsjakt, oavsett utfall, ska jaktledare meddela länsstyrelsen en kortfattad redogörelse för hur jakten bedrivits. Om djuret fällts ska koordinater för skottplats inkluderas. Redogörelsen ska ha inkommit senast två veckor efter att jakten har avslutats.

Beskrivning av ärendet

Under inventeringssäsong 2020/21 dokumenterade länsstyrelsen att två vargar etablerat revir på Linderödsåsen i Skåne. Dna-analyser av spillning visar att tiken i paret härstammar från Långbogenreviret i Östergötland och hanen kommer från reviret Kesberget i Västmanland. Under inventeringssäsongen 2021/22 dokumenterades att minst 6 valpar fötts under 2021. I maj 2022 dokumenterades att minst 3 nya vargvalpar hade fötts i reviret. Dna-analys av valpspillning visar att det är samma föräldradjur som tidigare. Under sommaren 2022 dokumenteras att minst två fjolårsvalpar fanns kvar inom reviret. Sedan juli 2023 har länsstyrelsen konstaterat att det skett fyra angrepp på tamboskap inom det område som bedöms ingå i reviret. I samband med besiktning av angripna tamdjur togs även prover (saliv-dna) från bettytor för analys. Resultaten av analyserna visar att det kommer från vargindivider som ingår i familjegruppen på Linderödsåsen enligt nedan.

25 juli 2023: Angrepp på sju får -samtliga avlivade (Harphult, Hörby)
Den skadegörande individen kunde bestämmas till den tik som sedan 2021 etablerat revir Linderödsåsen *Individ: UI414155 G36-20 (tik Långbogen)*

5 oktober 2023: Angrepp på nöt – en kviga dödad (Harphult, Hörby).
Den skadegörande individen kunde bestämmas till den tik som sedan 2021 etablerat revir Linderödsåsen : *Individ: UI414155 G36-20 (tik Långbogen)*

23 oktober 2023 angrepp får – 1 död tacka innanför rovdjursavvisande stängsel (Harphult, Hörby)
DNA-prov har ännu inte analyserats

24 oktober angrepp får – 1 död tacka (Killhult, Hörby)
DNA-prov har ännu inte analyserats

Angreppen har skett på olika gårdar med varierandetyper av stängsel. Ett av ovanstående angrepp skedde inom ett rovdjursavvisande stängsel (RAS) i mycket gott skick. Efter angrepp har akuta åtgärder vidtagits för att förhindra nya angrepp. Detta har inneburit uppsättning av lapptyg, nattintag eller förflyttning av djur. Angrepp har dock fortsatt skett på andra gårdar

Motivering till beslutet

Annan lämplig lösning

I Skåne är tätheten av tamdjursgårdar hög. Då det är förhållandevis nytt med stationära vargar i det här området är det endast en mycket liten andel av länets tamdjursbesättningar som går innanför rovdjursavvisande stängsel. Det senaste angreppet har dessutom skett inom ett

rovdjursavvisande stängsel i gott skick. Länsstyrelsen bedömer därför att det i aktuellt fall inte finns någon annan lämplig lösning än skyddsjakt för att undvika ytterligare angrepp.

Gynnsam bevarandestatus

Det revirmarkerande paret inom reviret har utgörs av tiken (individnr G114-20) som härstammar från Långbogenreviret i Östergötlands län samt hanen (individnr G146-21) som härstammar från Sjundeviret i Stockholm och Södermanlands län. Någon föryngring i reviret har inte kunnat konstateras, men kan inte uteslutas. Inom reviret skedde två 28§-skjutningar den 14 oktober där två hanvargar sköts för att freda jakthundar under pågående drevjakt. En av de två vargarna bedömdes vid besiktning vara en årsvalp, och den andra vargen bedömdes vara en adult individ. Obduktions- och DNA-svar på dessa individer har ännu inte färdigställts.

Valpar föds under perioden slutet av april – början av maj. Om det har fötts valpar inom reviret är de nu ca 7 månader gamla. De är ej längre beroende av att dia för att överleva, däremot kan överlevnadschansen för valparna vara lägre om endast ett eller inga av föräldradyren kan föda dem. Ingen av de revirmarkerande individerna ett högt genetiskt värde i den svenska vargpopulationen.

Vargen har sedan tidigare nationellt bedömts ha en gynnsam bevarandestatus. Den senaste inventeringen under 2022–2023 visade att det finns cirka 450 vargar (95% CI = 356-585) i Sverige att jämföra med cirka 460 (95% CI = 364-598) föregående inventeringsperiod (2021-2022). Detta visar alltså att populationen ligger över 300 vargar vilket är ett krav för gynnsam bevarande status.

Naturvårdsverket beslutade den 9 maj (NV-01525-18) om miniminivå för varg i respektive förvaltningsområde. Södra förvaltningsområdet ska ha som lägst 0,5 föryngringar vilket motsvarar 5 vargindivider.

Resultatet från den senaste inventeringssäsongen 2022–2023 visade på 8,5 föryngringar inom det södra rovdjursförvaltningsområdet (motsvarande 85 vargar). Detta styrker att det lokala beståndets rådande storlek och trend inte utgör ett hinder mot skyddsjakt i detta fall. I Skåne har även, under den tidsperiod som nu är aktuell, angrepp av en genetisk viktig varg kunnat konstateras. Dessa angrepp har skett i Tomelilla kommun. På grund av att det i nära anslutning till det aktuella reviret konstaterats en genetiskt värdefull individ kan skyddsjakten riskera att försvåra upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus för varg på nationell nivå om denna individ skulle fällas. Det är en varghane som är första generationens avkomma (s.k F1) från en immigrerande varg som etablerat sig i ett revir i Norge (Settenreviret). Denna F1-individ bedöms nationellt vara av ett högt genetiskt värde för den skandinaviska vargpopulationen.

Jaktområdet har begränsats med hänsyn till detta.

Länsstyrelsen har övervägt följderna av en skyddsjakt med tanke på upprätthållandet av gynnsam bevarandestatus på lokal nivå. Om en av de vuxna revirmarkerande vargarna skulle fällas kan strukturen i flocken

förändras. Erfarenheter från mellersta Sverige visar att kvarvarande individ ofta träffar en ny partner snabbt, och stannar inom samma revir. I Skåne har för närvarande tre revir konstaterats, varav ett (Linderödsåsen) där föryngringar konstaterats både år 2021 och 2022. Vandringsvargar från andra revir inom mellersta och södra rovdjursförvaltningsområdet rör sig regelbundet i Skåne. En vandringsvarg kan komma att ersätta en revirmarkerande individ och då bilda ett nytt revirmarkerande par tillsammans med den kvarvarande revirmarkerande individen.

Då det i nuläget inte kan uteslutas att den revirmarkerande hanen inom reviret på Linderödsåsen är skjuten kan reviret komma att upplösas om den revirmarkerande tiken skjuts.

Skydds jakt enligt detta beslut riskerar att försvåra upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus för varg på lokal nivå. Det finns även en risk att en genetiskt värdefull varg skjuts då den konstaterats befunnit sig angränsande till reviret.

Förhindra allvarlig skada

Södra rovdjursförvaltningen tog den 29 juni 2012 fram riktlinjer för beslut om skydds jakt efter de stora rovdjuren. Vägledningen beskriver: *För revirmarkerande vargpar, vargrevir med föryngring eller familjegrupp bör en skydds jaktansökan tillstyrkas tidigast efter fyra angrepp under en 6 månaders period, även på besättningar där rimliga förebyggande åtgärder inte har vidtagits.*

Syftet med dokumentet var att skapa en länsöverskridande samsyn kring beslut inom förvaltningsområdet. Samverkansrådets mål är att riktlinjer inför förvaltningsbeslut är så likartade som möjligt mellan länen och därmed enhetliga och förutsägbara.

Av Naturvårdsverkets riktlinjer för beslut om tillstånd till skydds jakt framgår att en skada ska anses vara allvarlig om den överstiger vad som kan anses vara normalt eller rimligt att tolerera. Varje angrepp är följt av mycket arbete, stor kostnad och personligt lidande för varje djurhållare och inte minst för djuren. Inte bara dödade djur utan även djur som är skrämda ur hagen bör betraktas som allvarlig skada då det kan innebära betydande arbetstimmar. I vissa fall behöver fåren flyttas hem från beten vilket resulterar i kostnader för inköp av foder och transporter. Veterinärer och kadaverbil behöver tillkallas med mera.

Angrepp på tamdjur i ett vargrevir följs ofta av fler angrepp. Det stora antal angrepp som skett i området under en kort period indikerar därmed en hög risk för ytterligare angrepp. Länsstyrelsens bedömning är att det föreligger risk för fortsatt allvarlig skada.

Skydds jakten inriktas på att jaga skadegörande vargindivid och bedöms därför ha goda förutsättningar att förhindra ytterligare skador. Jaktområdet är avgränsat med hänsyn till var angreppet har skett och bedöms befinna sig inom kärnområdet för reviret på Linderödsåsen. Den genteiskt värdefulla varg som konstaterats angränsande till reviret har ej kunnat konstateras inom det aktuella jaktområdet. Genom att använda spårhund som följer spår

direkt från angreppsplats minskar risken att en ej skadegörande individ fälls vid skydds jakt.

Sammanfattning

Vid avvägning mellan de i ärendet motstående intressena av att förhindra allvarlig skada och att skydda vargstammen bedömer länsstyrelsen att situationen föranleder ett behov av möjligheten att förebygga skador genom tillstånd till skydds jakt i samband med och i anslutning till angrepp på tamboskap. Länsstyrelsen bedömer vidare att samtliga förutsättningar för beslut om skydds jakt är uppfyllda under förutsättning att föreskrivna villkor följs.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Naturvårdsverket har, med stöd av 24 a § jaktförordning (1987:905) beslutat om överlämnandet av rätten att besluta om skydds jakt efter varg till vissa länsstyrelser (Naturvårdsverkets beslut NV-00303-Länsstyrelsen kan därmed besluta om skydds jakt efter ansökan av den som riskerar att drabbas av skada, eller på myndighetens eget initiativ, om förutsättningarna enligt 23a § är uppfyllda. Länsstyrelsen måste då även beakta skyddsreglerna i art- och habitatdirektivet (92/43/EEG) samt undantagsreglerna för jakt i artikel 16.1 i samma direktiv. Direktivet ger möjligheter till undantag från skydds kraven under vissa förutsättningar. Undantagen regleras i artikel 16.1, att det inte finns någon annan lämplig lösning och att undantaget inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus. För att ett undantag från skydds reglerna ska kunna göras, måste skälen vara mycket starka och den jakt som tillåts mycket begränsad.

Enligt 9 § jaktförordningen står det: För jakt med skjutvapen efter älg, björn, varg, järv, lo, hjort, rådjur och mufflon får gäller följande begränsningar:

1. Älg får jagas bara under tiden fr.o.m. en timme före solens uppgång till solens nedgång.
2. Björn får jagas bara under tiden fr.o.m. en timme före solens uppgång till två timmar före solens nedgång.
3. Varg, järv, lo, hjort, rådjur och mufflon får jagas bara fr.o.m. en timme före solens uppgång t.o.m. en timme efter solens nedgång. Under timmen efter solens nedgång får jakten endast bedrivas som vaktjakt eller smygjakt.

Länsstyrelsen får i det enskilda fallet medge undantag från jakttidsbegränsningarna i 9 § jaktförordningen. Om flera län är berörda, prövas frågan av länsstyrelsen i det län där huvuddelen av marken är belägen.

Enligt 15 a § jaktförordningen får Naturvårdsverket eller, om beslutet fattas av länsstyrelsen, länsstyrelsen i det enskilda fallet besluta om undantag från förbudet att vid jakt använda belysning utöver vad som är tillåtet enligt 14 §, om det är fråga om skydds jakt, licensjakt eller jakt som avses i 31 § första stycket.

Enligt 18 § jaktförordningen får länsstyrelsen i det enskilda fallet besluta om undantag från 16 § första stycket lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter.

Enligt 21 § jaktförordningen får den myndighet som beslutar om jakten i det enskilda fallet utöver vad som följer av 20, 20 a och 20 b §§ besluta om undantag från förbudet i 31 § första stycket jaktlagen (1987:259) i fråga om jakt efter björn, varg, järv, lo, utter, valar och fladdermöss samt när det är fråga om jakt som avses i 24 § eller 31 § första stycket i denna förordning. I övriga fall får länsstyrelsen besluta om sådana undantag.

Om flera län är berörda och det är länsstyrelsen som beslutar om undantag, prövas frågan av länsstyrelsen i det län där huvuddelen av marken är belägen. I fråga om vilda fåglar, björn, varg, järv, lo, utter, bäver, mård, iller, skogshare, vikare, valar och fladdermöss samt i fråga om andra viltlevande djurarter som har markerats med N, n eller F i bilagan till artskyddsförordningen (2007:845) får undantag medges endast om:

1. Det inte finns någon annan lämplig lösning.
2. Upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde inte försvåras.
3. Undantaget behövs för att en sådan begränsad jakt som avses i 23 c § ska kunna genomföras eller behövs av något sådant skäl som anges i 23 a § eller 31 § första stycket denna förordning.

Som framgår av 23 a § jaktförordningen ska följande förutsättningar vara uppfyllda för att skydds jakt ska kunna medges: Om det inte finns någon annan lämplig lösning, och om det inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde, får beslut om skydds jakt meddelas:

1. Av hänsyn till allmän hälsa och säkerhet eller av andra tvingande skäl som har ett allt överskuggande allmänintresse, inbegripet orsaker av social eller ekonomisk karaktär och betydelsefulla positiva konsekvenser för miljön,
2. Av hänsyn till flygsäkerheten,
3. För att förhindra allvarlig skada, särskilt på gröda, boskap, skog, fiske, vatten eller annan egendom,
4. För att skydda vilda djur eller växter eller bevara livsmiljöer för sådana djur eller växter.

Enligt 24 d § jaktförordningen får den beslutande myndigheten i ett beslut om jakt enligt 23 b eller 23 d § bestämma hur man ska förfara med ett dödat djur. Om inte myndigheten beslutat något annat får djuret behållas av jakträttshavaren. När beslut om jakt meddelas enligt 23 b eller 23 d § får myndigheten även medge undantag från 31 § första stycket jaktlagen (1987:259) och, när det gäller skydds jakt, också medge att jakten bedrivs på annans jaktområde.

Enligt 59 § jaktförordning (1987:905) får Polismyndigheten, länsstyrelsen och Naturvårdsverket förordna att beslut enligt denna förordning skall gälla utan hinder av att det har överklagats.

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av miljödirektör Olof Liungman med länsassessor Eva Johansson som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Bilagor

1. Överklagandehänvisning förvaltningsrätten
2. Karta över upptagsområde

Sändlista

Polismyndigheten, Region Syd
Naturvårdsverket
Jaktdatabasen Naturvårdsverket
Länsstyrelsen Kronoberg
Länsstyrelsen Blekinge
Länsstyrelsen Halland
Länsstyrelsen Jönköping
Länsstyrelsen Kalmar
Länsstyrelsen Östergötland
Länsstyrelsen Södermanland
Mellersta rovdjursförvaltningsområdet

Du kan överklaga beslutet hos förvaltningsrätten

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos förvaltningsrätten i Luleå.

Så här överklagar du beslutet

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Skåne antingen via e-post; skane@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Skåne, 205 15 Malmö.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag du fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det förvaltningsrätten som beslutar om tiden kan förlängas.

Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur du vill att beslutet ska ändras.
- Varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Skriv också följande uppgifter, om du inte tidigare lämnat dem:

- Person- eller organisationsnummer.
- Telefonnummer där du kan nå dagtid (med undantag för nummer som avser ett hemligt mobilabonnemang som behöver uppges endast om rätten begär det).
- E-postadress.
- Annat som har betydelse för att domstolen ska kunna nå dig.

Om du har handlingar som du anser stödjer din överklagan så bör du bifoga kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen samt uppges sitt eget namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta Länsstyrelsen via e-post, skane@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-224 10 00. Ange diarienummer 35171-2023.